

NY KUNNSKAP ETTER TVERRFAGLIG PRAKSIS

Nyttig samarbeid. Ved å arbeide sammen med andre yrkesgrupper erfarte sykepleierstudenter hvordan de kunne utfylle hverandre til pasientens beste.

AKSJONSFORSKNINGSPROSJEKT

Artikkelen bygger på
60 % praksis
40 % teori

DOI-NUMMER:

10.4220/Sykepleiens.2016.57762

Bente Norbye, dosent ved Institutt for helse og omsorgsfag, UiT Norges arktiske universitet.

Anita C. Gudmundsen, PhD stipendiat ved Institutt for helse og omsorgsfag, UiT Norges arktiske universitet.

Sykepleierstudenter ved UiT, Norges arktiske universitet, opplevde tverrfaglig praksis som svært lærerik. Ved å få prøvd seg selv som yrkesutøver i tverrfaglige team fikk de ny og utvidet kunnskap om pasientens situasjon, mer kunnskap om sin egen fagutøvelse og betydning gjennom å måtte vise fram denne kunnskapen for de andre. De har også fått ny og endret forståelse for de andre profesjonenes kompetanse. Gjennom tverrfaglig praksis erfarte studentene hvordan de kunne samarbeide på tvers av profesjoner og utfylle hverandre til pasientens beste.

Det viser at sykepleierstudentene lærte nye og andre aspekter ved egen yrkesutøvelse gjennom å samarbeide med andre yrkesgrupper, noe som kan antas å være nyttig for vår framtidige helsetjeneste.

POLITISKE FØRINGER. Helsetjenestene trenger i større grad å organisere arbeidet tverrprofesjonelt, ifølge stortingsmeldinger og nasjonale retningslinjer som har kommet de siste årene. Et eksempel er samhandlingsreformen. Helsemyndighetene antar at godt samarbeid mellom de ulike helseprofesjonene vil forbedre kvaliteten på omsorgs- og helsetjenestene og begrunner dette med resultater fra internasjonal forskning. Særlig gjelder dette

for pasienter med sammensatte og langvarige behov for helsetjenester og pasienter som har behov for pleie og behandling både i spesialist- og kommunehelsetjenesten. Det er derfor også nødvendig at teoretisk og praktisk læring i tverrfaglig samarbeid inngår i de helsefaglige utdanningene.

SATSINGEN VED UiT. UiT ønsker å skape muligheter for at studentene ved helsefagutdanningene kan få erfare betydningen av og å utvikle en begynnende kompetanse innen tverrprofesjonelt samarbeid i studieforløpet. Prosjektet «Tverrprofesjonell samarbeidslæring i helsefaglig praksis» har tilrettelagt for slik læring i praksisstudier for studenter i siste studieår av bachelorgraden i sykepleie-, ergoterapi- og fysioterapiutdanningene, og medisinstudenter i sitt femte studieår.

Prosjektets mål har både vært å utvikle arenaer for slik tverrfaglig praksis i samarbeid med tre kommunale helsetjenester, og å utforske studentenes læring av, med og om hverandre i arbeid med reelle pasienter i tverrfaglige team.

Til sammen 32 studenter i ni tverrprofesjonelle grupper deltok i tverrfaglig praksis i perioden 2013 – 2015. Prosjektet har hatt aksjonsforskning som tilnærming for å kunne tydeliggjøre

og utvikle rammene og prosessene i praksisstudiene underveis i prosjektperioden.

UTVIKLING AV SAMARBEID. Det har i prosjektet vært viktig å utvikle samarbeidet både innad mellom profesjonsutdanningene og samarbeidet mellom utdanning og helsetjenestene for å kunne tilrettelegge for en helt ny form for praksis. Prosjektgruppen ved UiT har derfor bestått av en lærer fra hver av profesjonsutdanningene, og prosjektet etablerte en kombinert stilling i hver av de tre helsetjenestene som deltok. Samarbeidet med helsetjenesten har vært en av hovedpilarene i prosjektet. Prosjektgruppen har også hatt en doktorgradsstipendiat og en mastergradsstudent som medlemmer.

Studentenes praksis var lagt til tre virksomheter i Lenvik og Bardu kommune; i kommunehelsetjeneste ved en sykehjemsavdeling og hjemmebasert omsorg, ved en interkommunal korttidsavdeling og en desentralisert rehabiliteringsavdeling.

Innehaveren av den kombinerte stillingen i hver av helsetjenestene var fristilt til å arbeide med forberedelsene av praksisperioden i helsetjenesten, var veileder for studentteamene i det tverrfaglige arbeidet og samarbeidet med prosjektgruppen om erfaringer fra praksisfeltet. I tillegg hadde studentene en

Fakta ●●●

Hovedbudskap

Sykepleierstudenter som har deltatt i tverrfaglig praksis med ansvar for pasienter med sammensatte og langvarige helseutfordringer, opplever at de får utvidet kunnskap om andre yrkesgrupper og erfarer nye samarbeidsformer i team. De lærte også mye om eget ansvar da de i teamene alene hadde ansvar for det sykepleiefaglige perspektivet.

Nøkkelord

Les mer og finn litteraturhenvisninger på våre nettsider

- Tverrfaglig
- Samarbeid
- Sykepleierstudent

Samtale med pasient:
Studentene samarbeider tverrfaglig i team.
Arkivfoto: Erik M. Sundt

kontaktperson fra egen profesjon i tjenestene for faglige spørsmål og avklaringer underveis i praksisperioden. Helsetjenestene valgte selv ut pasientene som studentene arbeidet med. Praksisperioden varte i to uker for hvert studentteam.

ORGANISERTE SELV. Studentene dannet team med en student fra hver profesjon. Som en del av aksjonsforskningen skulle studentene selv organisere og gjennomføre eget arbeid med pasientene som et team. Studentene skulle rapportere og dokumentere arbeidet til helse-tjenesten underveis og ved slutten av praksisperioden.

Studentene samarbeidet ved å kartlegge pasientenes tilstand og behov, vurdere og diskutere likheter og ulikheter i hvordan de forsto situasjonen og planlegge og iverksette pleie og behandling sammen.

På denne måten kunne sykepleierstudentene fokusere på sine sykepleieroppgaver som en del av et behandlingsteam.

FLERE FASER I PROSJEKTET. Prosjektet har hatt fire ulike faser der det i hver fase har vært gjennomført kartlegginger, datainnsamling, analyser og presentasjoner av foreløpige resultater. Studentene ble intervjuet før og etter praksis. Det har vært avholdt månedlige workshops med prosjektgruppa. Der ble aktuelle temaer tatt opp til diskusjon og refleksjon. Funnene og refleksjonene rundt disse har ligget til grunn for forbedringer i påfølgende fase av prosjektet.

Organisering av studentenes praksisstudier har hatt noen utfordringer. De ordinære praksisstudiene ved de fire profesjonsutdanningene pågår ikke parallelt i

«Studentene skulle selv organisere og gjennomføre eget arbeid med pasientene som et team.»

studieprogrammene. Vi har derfor måtte tilpasse studieprogrammets innhold for at studentene skulle kunne delta i praksis samtidig.

Diskusjonen om studentene mister noe av sitt profesjonsspesifikk program og hva de lærer i samarbeid har vært til stede gjennom hele prosjektperioden. Sykepleierstudentene påpeker selv at tverrfaglig praksis har vært svært lærerikt og at de har fått prøvd seg selv

på en helt annen måte enn tidligere. De har vært opptatt av eget sykepleiefaglig ansvar og sett hvordan de i samarbeid med andre yrkesgrupper kan utfordre tradisjonell tekning rundt pasientens behov.

ET BIDRAG TIL DEN TVERRFAGLIGE SATSINGEN. Ved Helsefakultetet arbeides det med å utvikle arenaer for tverrfaglig samarbeid som en integrert del av alle de helsefaglige profesjonsutdanningene. Målet er at alle studenter i helseprofesjonsutdanningene ved UiT skal kunne delta i en tverrfaglig praksisperiode i løpet av sitt studieforløp. Vårt prosjekt bidrar med verdifulle erfaringer til dette arbeidet. ●

FAGARTIKLER:

Fagartikler kan sendes til fagartikler@sykepleien.no